

УДК 347.97

DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v2.2023.16>**В. Ю. Цьомра***orcid.org/0000-0003-2331-9084**аспірант кафедри публічного та приватного права**Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського,**Голова**ГО «Лабораторія права»*

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ЛЕГІТИМАЦІЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

Постановка проблеми. Інститут державної реєстрації юридичної особи в Україні за період незалежності зазнав значних змін та трансформацій. Починаючи з 90-х років інститут державної реєстрації поступово реформувався та еволюціонував до його сучасного стану, який є максимально наближеним до кращих світових практик у даній сфері.

Державна реєстрація юридичної особи є одним із ключових етапів в процесі її утворення та формування правосуб'єктності. Так, українське законодавство навіть дає визначення поняття «юридична особа» через призму державної реєстрації. Проте, дане питання не є належним чином вивчене.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням інституту державної реєстрації юридичних осіб було приділено значну увагу серед вітчизняних науковців. Так, Котяш Л.П. розглядає інститут державної реєстрації юридичних осіб у контексті адміністративно-правового регулювання вказаної процедури. В свою чергу Черевко П.П. розглядає питання створення юридичних осіб приватного права, де окремо висвітлюється питання державної реєстрації. Желінський В.М. вивчає питання державної реєстрації в цілому, особливо увагу приділяючи питанням діяльності органів державної влади як суб'єктів вказаних праввідносин. Варто додатково зазначити, що вказані автори, як і більшість науковців, які приділяли увагу питанням державної реєстрації юридичних осіб, доволі глибоко та змістовно вивчили та висвітлили дане питання. Проте, враховуючи той факт як швидко міняється законодавство у сфері державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, вивчення даного питання є особливо актуальним саме в момент його висвітлення. Окрім того, недослідженим є питання впливу інституту державної реєстрації на формування правосуб'єктності юридичної особи.

Формулювання основних цілей статті. Основними цілями даного дослідження є вивчення та розкриття місця і ролі інституту державної реєстрації у процесі формування правосуб'єктності юридичної особи.

Виклад основного матеріалу наукового дослідження. Утворення юридичної особи доволі складний комплексний процес, тому регулювання цього інституту не обмежується якимось одним окремим законом чи підзаконним нормативно-правовим актом. Деякі його процедури, такі як, наприклад, етап державної реєстрації, детально регламентовані, інші ж, наприклад, передреєстраційні процедури, в одних випадках регулюються дуже детально з безпосереднім описанням кожного наступного кроку, в інших можуть бути врегульовані загальними правилами, або ж взагалі носити диспозитивний характер і повністю бути відданими на розсуд засновників.

Утворення юридичної особи у вузькому розумінні передбачає лише формально передбачені законом процедури подання державному реєстратору пакету документів для проведення державної реєстрації новоутвореної юридичної особи. Така процедура детально врегульована Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (надалі – Закон про державну реєстрацію), зокрема, статтею 17 вказаного Закону. При цьому закон не робить формального розмежування юридичних осіб приватного та публічного права, створюючи загальні рамки для такої реєстраційної процедури. Так, для проведення державної реєстрації юридичної особи (тобто, фактично, засвідчення утворення нового суб'єкта права) засновник або уповноважена ними особа повинні подати державному реєстратору за місцем реєстрації юридичної особи вичерпний пакет документів. При цьому, законодавець надає державному реєстратору певний строк для детального ознайомлення з документами, встановлення причин для відмови у реєстрації, а у разі їхньої відсутності – для реєстрації новоутвореної юридичної особи. Наявність законодавчо закріпленого строку для державної реєстрації юридичної особи зумовлена складністю різноманітних організаційно-правових форм, у яких вони можуть створюватись.

При цьому, не варто недооцінювати важливість та значимість інституту державної реєстра-

ції при створенні юридичної особи та формуванні її правосуб'єктності, адже вся процедура створення юридичної особи в широкому розумінні ділиться на етапи до державної реєстрації та етапи після державної реєстрації. Тобто сам факт державної реєстрації є відправною точкою у процесі утворення та подальшого формування правосуб'єктності юридичної особи. Так, відповідно до частини 1 статті 80 Цивільного кодексу України, юридичною особою визначається організація, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку [1]. Тобто, законодавець розмежовує поняття створення юридичної особи та її реєстрацію, при цьому акцентуючи увагу на державній реєстрації, як окремому елементу у процесі утворення та ознаці юридичної особи.

Так, ч. 5 ст. 10 Закону України «Про акціонерні товариства» передбачає чітку послідовність дій при створенні акціонерного товариства, де одним із етапів є реєстрація акціонерного товариства в органах державної реєстрації. У випадку порушення визначеної процедури Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку приймає рішення про відмову в реєстрації звіту про результати емісії акцій, після чого звертається до суду з позовом про ліквідацію акціонерного товариства [2]. Ч. 8. ст. 9 Закону України «Про громадські об'єднання» передбачає, що громадське об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність із статусом юридичної особи підлягає державній реєстрації в порядку, визначеному Законом про державну реєстрацію, протягом 60 днів з дня проведення установчих зборів, а у випадку порушення вказаних строків таке громадське об'єднання не вважається утвореним [3]. Таким чином законодавець додатково підкреслює значимість інституту державної реєстрації.

При проведенні реформи системи державної реєстрації було змінено і принципи державної реєстрації юридичних осіб. Так, пункт 1 частини 1 статті 1 Закону про державну реєстрацію визначає державну реєстрацію юридичних осіб як офіційне визнання шляхом засвідчення державою факту створення або припинення юридичної особи, професійної спілки, її організації або об'єднання, політичної партії, організації роботодавців, об'єднань організацій роботодавців та їхньої символіки, засвідчення факту набуття, зміни відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, про юридичну особу, а також проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим Законом [4]. Тобто, держава в особі державного реєстратора чи іншої уповноваженої на те посадової особи лише засвідчує факт утворення нового суб'єкта права, визнаючи його правосуб'єктність,

шляхом вчинення реєстраційної дії – державної реєстрації, а не надає таку правосуб'єктність.

Разом з тим, стаття 4 Закону про державну реєстрацію визначає основні принципи державної реєстрації, до яких, зокрема, відносяться:

– Принцип обов'язковості державної реєстрації в Єдиному державному реєстрі. Даний принцип є одним із основоположних у процесі виникнення та формування правосуб'єктності юридичної особи, адже без обов'язкової державної реєстрації в Єдиному державному реєстрі сам факт створення та існування юридичної особи виходить за рамки правового поля та робить юридичну особу «неправосуб'єктним утворенням», оскільки та не може далі формувати правову конструкцію суб'єкта права. Для того щоб реєстрація стала законною, необхідно, щоб інформація про неї була внесена у відповідні державні реєстри, які держава створює саме для досягнення зазначених цілей. У загальному вигляді державні реєстри – це єдина державна інформаційна система, що забезпечує збирання, обробку, збереження, облік, захист та надання відомостей про суб'єктів права. К.В. Смирнова вказує, що цей принцип має легітимізаційне значення, оскільки забезпечує обов'язкове фіксування всіх статутних змін щодо кожного суб'єкта господарювання. Його виконання зумовлюється, з одного боку, обов'язком суб'єкта господарювання своєчасно повідомляти про зміни, що відбулися в його статусі, а з іншого – обов'язком державного реєстратора своєчасно вносити подані відомості [5, с. 113].

– Заявницький принцип державної реєстрації юридичних осіб. Вказаний принцип був включений в Закон про державну реєстрацію у 2014 році в процесі проведення реформи самої системи реєстрації суб'єктів господарювання. Для того, щоб належним чином усвідомити місце та значення вказаного принципу державної реєстрації юридичних осіб, необхідно зробити історичний екскурс та оглянути яким чином здійснювалась державна реєстрація юридичних осіб в період розпаду Радянського Союзу та на початку незалежності України. Так, у вказаний період суб'єктивна позиція державного реєстратора мала чи не визначальне місце при державній реєстрації юридичної особи, адже лише однієї волі засновників та визначеного пакету документів було недостатньо для державної реєстрації новоствореної юридичної особи. Необхідно було ще й довести доцільність створення та функціонування юридичної особи. На противагу дозвільному принципу державної реєстрації, заявницький принцип передбачає лише формальну участь державного реєстратора у процесі створення юридичної особи, при цьому як основний центр у прийнятті рішення про створення нового

суб'єкта права законодавець визначає засновників. У свою чергу, державний реєстратор вивчає документи лише на наявність формальних підстав для відмови у вчиненні реєстраційної дії і немає необхідності доводити необхідність чи актуальність створення юридичної особи.

– Принцип публічності державної реєстрації. Вказаний принцип базується на ознаках відкритості і доступності інформації, пов'язаної із створенням та реєстрацією юридичних осіб. Так, інформація про створення юридичної особи підлягає внесенню в загальнодоступні державні реєстри, де кожен може знайти ті чи інші дані та пересвідчитись в їх правдивості чи актуальності. Звісно, що є ряд даних, які законодавство визначає як конфіденційні, тому вони не підлягають опублікуванню чи оприлюдненню, але велика частина даних (наприклад, про місцезнаходження, види діяльності чи органи управління) є в публічному доступі, що дозволяє всім зацікавленим особам ознайомитись з ними. Разом з тим, варто відрізнити публічність відомостей та інформації про створення юридичної особи від публічності самого реєстраційного процесу, оскільки останній більше відноситься до публічності діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування [5, с. 115].

Важливим питанням у процесі формування правосуб'єктності новоствореної юридичної особи відіграє спосіб утворення такої юридичної особи. Так, юридична особа може бути створена двома шляхами: шляхом заснування та в результаті реорганізації. Останній шлях, в свою чергу, за способом поділяється на: поділ, виділ, перетворення та злиття. Проте, що в першому, що в другому випадку (незалежно від способу), визначальним моментом утворення юридичної особи є її державна реєстрація.

При завершенні процедури державної реєстрації, юридична особа набуває ряд законодавчо закріплених прав та обов'язків, тобто формується її загальна правосуб'єктність. Проте, сам факт державної реєстрації не надає юридичній особі безпосередньої можливості належним чином реалізувати свої права. Для цього необхідно застосувати ряд інших юридичних інструментів, за допомогою яких юридична особа через свої органи чи уповноважених представників зможе стати повноцінним учасником будь-якого роду правовідносин.

Інститут державної реєстрації юридичних осіб має подвійне значення. Так, з однієї сторони, чинне законодавство України передбачає, що юридична особа виникає з моменту державної реєстрації, що, в свою чергу, означає, що вона носить конститутивний характер. Тобто, державна реєстрація визначається як юридичний факт, обов'язковий для створення юридичної

особи. А з іншої сторони, у результаті завершення процедури державної реєстрації до єдиного державного реєстру вносяться всі необхідні відомості про новостворену юридичну особу, що є дуже важливим елементом у процесі упорядкування цивільного обігу. Належним чином завершена процедура державної реєстрації є гарантією сталості існування правовідносин, оскільки відомості, які вносяться в державні реєстри вважаються об'єктивними, достовірними та повними і можуть бути використані у спорі з третьою особою. Закон про державну реєстрацію встановлює презумпцію достовірності відомостей, як містяться в Єдиному державному реєстрі. Так, наприклад, пункт 2 статті 10 Закону про державну реєстрацію встановлює, що у випадку, коли відомості, що підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, є недостовірними і були внесені до нього, третя особа може посылатися на них у спорі як на достовірні. Таким чином, закон встановлює певну гарантію сталості суспільних відносин у цій сфері. У п. 7 Постанови Пленуму Вищого адміністративного суду України №8 «Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів» від 20.05.2013 року зазначається, що державна реєстрація є одним із способів впливу держави на формування та розвиток публічно-правових відносин [6].

Разом з тим, інститут державної реєстрації юридичних осіб повинен забезпечувати баланс публічного та приватного інтересу в процесі утворення юридичних осіб та формуванні їхньої правосуб'єктності [7, с. 48]. В свою чергу, акт державної реєстрації є рішенням компетентного органу, що вказує на юридичний стан суб'єкта та його готовність бути реальним учасником правовідносин [8, с. 108]. Цікавою є думка окремих науковців, які зазначають, що сучасна система державної реєстрації дозволяє державі брати участь у господарському обороті через надання такої адміністративної послуги, як державна реєстрація та надання інформації про відомості відповідного реєстру [9, с. 10].

Процедуру державної реєстрації юридичних осіб слід віднести до адміністративно-процедурного провадження, яке проявляється у двох складових:

1) адміністративно-процедурна, зміст якої складають розпорядчі дії виконавчих органів (посадових осіб) по здійсненню встановлених адміністративно-правовими нормами адміністративних процедур;

2) адміністративно-юрисдикційна. Її змістом є здійснення виконавчим органом (посадовими особами) функції правоохорони в порядку вчинення реєстраційних дій.

За своєю правовою природою державна реєстрація є адміністративно-правовим актом –

юридичним фактом, що породжує правову здатність юридичної особи брати участь в цивільному обігу від свого імені [10, с. 60].

Доволі цікавим та неоднозначним, як на нашу думку, є, наприклад, момент виникнення правосуб'єктності профспілки. Так, профспілка, як юридична особа, є суб'єктом права, в цілому, та суб'єктом цивільного права, зокрема. Тому, відповідно до ч. 4 ст. 91 Цивільного кодексу України, цивільна правоздатність профспілки виникає з моменту її створення і припиняється з дня внесення до єдиного державного реєстру запису про її припинення. В той же час, з врахуванням положень ст. 80 Цивільного кодексу України, юридична особа повинна бути зареєстрована належним чином. Проте, Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» не передбачає такого поняття як державна реєстрація, а лише обмежується «легалізацією» та зазначає, що профспілка, об'єднання профспілок набувають права юридичної особи з моменту затвердження статуту (положення) [11, с. 42–43; 12]. Таке положення, на нашу думку, містить як внутрішні суперечності (оскільки сам факт затвердження статуту ще не означає правомірності утворення нового суб'єкта права), так і зовнішні (дані норми належним чином не узгоджені із положеннями чинного законодавства України, яке регулює інститут юридичної особи та державної реєстрації). Вважаємо, що даний приклад можна розглядати як в контексті особливої форми державної реєстрації, так і в контексті необхідності узгодження норм діючого законодавства України для їхньої гармонізації.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Державна реєстрація юридичної особи при її утворенні надає легальну можливість юридичній особі брати участь у економічному обігу та суспільних відносинах. Подальше вивчення інституту державної реєстрації юридичної особи та його впливу на процес формування правосуб'єктності юридичної особи вбачається нам не лише перспективним, але і критично необхідним, особливо враховуючи як швидко відбуваються зміни у сфері законодавчого регулювання інституту державної реєстрації та як часто змінюються підходи до самої реєстрації. Враховуючи важливість та складність досліджуваного питання, можемо дійти наступних висновків:

– державна реєстрація юридичної особи являє собою послідовність дій, вчинення яких є необхідним та критично важливим для створення юридичної особи в якості суб'єкта права. Послідовна реалізація всіх необхідних етапів створення юридичної особи для її подальшої державної реєстрації є важливою та необхідною для формування сталих правосуб'єктних зв'язків та мож-

ливості юридичної особи бути учасником правовідносин.

– державна реєстрація є однією із основних ознак юридичної особи, яка визначена нормами чинного законодавства.

– саме після належного завершення процедури державної реєстрації в юридичної особи формується загальна правосуб'єктність, тим самим встановлюється можливість вступати у правовідносини з іншими суб'єктами права.

– одне із основних завдань інституту державної реєстрації юридичної особи та його обов'язковою складовою є фіксування факту утворення нової організації та внесення відповідних відомостей до державних реєстрів. При чому такі відомості вважаться повними, достовірними та об'єктивними. Тому можемо стверджувати, що саме проходження процедури державної реєстрації надає цим відомостям належного статусу.

– важливим є факт зміни підходу до інституту державної реєстрації зі сторони державних реєстраторів та переходу саме до заявницького принципу державної реєстрації. На нашу думку, такі кардинальні зміни є однією із ключових реформ у сфері державної реєстрації за останні роки. Так, заявницький принцип формалізує місце та роль державного реєстратора при створенні юридичної особи та виключає необхідність доведення та аргументування необхідності та доцільності створення нового суб'єкта права, що є важливим елементом ринкової економіки. Разом з тим, маємо констатувати, що це питання потребує додаткового та більше глибокого дослідження, адже при реєстрації окремих організаційно-правових форм юридичних осіб все ще присутній дозвільний принцип їх утворення та реєстрації. Тому, заявницький підхід при державній реєстрації створення юридичної особи радше є загальним, але не єдиним.

– чинне законодавство України, яке регулює інститут юридичної особи та її державної реєстрації, потребує більш глибокої уніфікації та усунення внутрішніх розбіжностей та неточностей.

Література

1. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV: станом на 28 квітн. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 29.04.2023).
2. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX: станом на 1 січ. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text> (дата звернення: 30.04.2023).
3. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI: станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення: 30.04.2023).
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських

формувань : Закон України від 15.05.2003 р. №755-IV : станом на 1 квітн. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення: 03.05.2023).

5. Смирнова К. Нормативно-правовий аспект визначення принципів державної реєстрації суб'єктів господарювання. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. Т. 4. С. 112–116. URL: http://apnl.dnu.in.ua/4_2017/27.pdf (дата звернення: 30.04.2023).

6. Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів: постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 20.05.2013 р. № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008760-13#Text> (дата звернення: 01.05.2023)

7. Болгар О. Адміністративно-правові маркери інституту державної реєстрації. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. № 4. С. 45–52. URL: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.4.9> (дата звернення: 02.03.2023).

8. Фетько Ю. Б. Правова природа та сутність державної реєстрації. Київський часопис права. 2022. № 2. С. 106–110. URL: <https://doi.org/10.32782/kij/2022.2.16> (дата звернення: 02.05.2023).

9. Логвиненко М., Листопад Л. Адміністративно-правове регулювання державної реєстрації юридичних осіб в Україні. Правові горизонти. 2019. Т. 16, № 29. С. 7–11. URL: <https://doi.org/10.21272/legalhorizons.2019.i16.p:7> (дата звернення: 30.04.2023).

10. Болгар О. Адміністративно-процедурні аспекти державної реєстрації юридичних осіб в Україні. Право та державне управління. 2022. Т. 4. С. 57–63. URL: <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.4.8> (дата звернення: 03.05.2023).

11. Сімутіна Я. Момент виникнення правосуб'єктності профспілки в контексті принципу заборони зловживання правами. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Юриспруденція». 2017. Т. 2, № 29. С. 41–44. URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc29/part_2/12.pdf (дата звернення: 02.05.2023).

12. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 р. №1045-XIV: станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text> (дата звернення: 30.04.2023).

Анотація

Цьомра В. Ю. Державна реєстрація як засіб легітимації правосуб'єктності юридичної особи. – Стаття.

Дане дослідження присвячене вивченню питання місця та ролі інституту державної реєстрації у процесі формування правосуб'єктності юридичної особи. Автор зазначає, що вивченням питання державної реєстрації юридичних осіб займалися багато вітчизняних науковців. Проте дослідження у цій сфері є актуальними, оскільки відбуваються часті зміни законодавства, яке регулює вказане питання. Окрім того, дослідження відбувались переважно з точки зору саме інституту державної реєстрації.

Автор зазначає, що про утворення юридичної особи можна говорити у двох розуміннях. У широкому розумінні під утворенням юридичної особи мають на увазі не лише процедуру її державної реєстрації, але і вчинення визначених дій, як перед, так і після державної реєстрації. У вузькому розумінні під утворенням юридичної особи розуміють лише етап

її державної реєстрації у встановленому чинним законодавством порядку.

На прикладі акціонерних товариств та громадських об'єднань автор підкреслює значимість державної реєстрації у процесі утворення даних юридичних осіб.

В дослідженні розкрито основні принципи державної реєстрації, які були закріплені в чинному законодавстві у процесі його реформування, та які мають визначальне значення при державній реєстрації юридичної особи. До таких відносяться: принцип публічності державної реєстрації, заявницький принцип, принцип обов'язковості державної реєстрації та деякі інші.

Автор зазначає, що в результаті проведення державної реєстрації, держава в особі державного реєстратора лише засвідчує факт утворення юридичної особи та формування її правосуб'єктності, а не надає таку правосуб'єктність.

Акцентовано увагу на законодавчо закріпленому принципі утворення юридичної особи лише після її державної реєстрації, а також зазначає, що за своєю правовою природою державна реєстрація є адміністративно-правовим актом – юридичним фактом.

Було звернено увагу на наявність розбіжностей у законодавчо закріплених підходах при реєстрації окремих форм юридичних осіб. Так, на прикладі профспілки автором було зазначено про відмінність підходів у питанні державної реєстрації юридичної особи – профспілки, а також наявності суперечностей з іншими нормами чинного законодавства.

У висновках автор зазначає про необхідність подальших досліджень у даному напрямку та особливу увагу акцентує на зміні підходів до інституту державної реєстрації зі сторони державних реєстраторів та переходу саме до заявницького принципу державної реєстрації, що, на думку автора, є важливим та необхідним.

Ключові слова: юридична особа, правосуб'єктність, державна реєстрація, державний реєстратор, принципи реєстрації, засновники, легалізація.

Summary

Tsomra V. Yu. State registration as a means of legitimation of the legal personality of a legal entity. – Article.

This study is devoted to the study of the place and role of the institute of state registration in the process of forming the legal personality of a legal entity. The author notes that many domestic scientists studied the issue of state registration of legal entities. However, research in this area is relevant, as there are frequent changes in the legislation that regulates this issue. In addition, the research was carried out mainly from the point of view of the state registration institute itself.

The author notes that the formation of a legal entity can be understood in two ways. In a broad sense, the formation of a legal entity means not only the procedure for its state registration, but also the performance of certain actions, both before and after state registration. In a narrow sense, the formation of a legal entity is understood only as the stage of its state registration in accordance with the procedure established by current legislation.

Using the example of joint-stock companies and public associations, the author emphasizes the importance of state registration in the process of forming these legal entities.

The study revealed the main principles of state registration, which were established in the current legislation in the process of its reform, and which are of decisive importance in the state registration of a legal entity. These include the principle of publicity of state registration, the applicant principle, the principle of mandatory state registration, and some others.

The author notes that because of state registration, the state in the person of the state registrar only certifies the fact of the formation of a legal entity and the formation of its legal personality and does not grant such legal personality.

Attention is focused on the legally enshrined principle of the formation of a legal entity only after its state registration, and it is also stated that by its legal nature, state registration is an administrative-legal act – a legal fact.

Attention was drawn to the existence of discrepancies in the legally established approaches to the registration of certain forms of legal entities. Thus, using the example of a trade union, the author indicated the difference in approaches to the issue of state registration of a legal entity – a trade union, as well as the presence of contradictions with other norms of current legislation.

In the conclusions, the author notes the need for further research in this direction and focuses special attention on the change of approaches to the institution of state registration on the part of state registrars and the transition to the applicant principle of state registration, which, in the author's opinion, is important and necessary.

Key words: legal entity, legal personality, state registration, state registrar, principles of registration, founders, legalization.